

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28.02.2013, sp. zn. 29 Cdo 3817/2012, ECLI:CZ:NS:2013:29.CDO.3817.2012.1

Číslo: 64/2013

Právní věta: Údaj místa, kde má být placeno, musí být na směnce vyznačen způsobem nevzbuzujícím pochybnosti o tom, kde má výstavce směnky vlastní povinnost plnit a majitel směnky právo plnění vyžadovat; případná odchylka od "úředně zavedeného" označení platebního místa (obce), nemající za následek vznik takových pochybností, není významná a není důvodem neplatnosti směnky.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.02.2013

Spisová značka: 29 Cdo 3817/2012

Číslo rozhodnutí: 64

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Směnky

Předpisy: čl. I. § 75 předpisu č. 191/1950Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

V r c h n í s o u d v P r a z e r o z s u d k e m z e d n e 1 6 . 8 . 2 0 1 2 , k o d v o l á n í ž a l o b c e p o t v r d i l r o z s u d e k z e d n e 4 . 3 . 2 0 1 1 , j í m ŝ K r a j s k ý s o u d v P l z n i z r u š i l v p l n ě m r o z s a h u s m ě n e ě n ý p l a t e b n í r o z k a z z e d n e 8 . 1 0 . 2 0 1 0 , k t e r ý m p ů v o d n ě u l o ŝ i l ŝ a l o v a n ě m u , a b y z a p l a t i l ŝ a l o b c i ě á s t k u 1 9 0 0 0 0 K ě s 6 % ú r o k e m o d 3 0 . 9 . 2 0 0 9 d o z a p l a c e n í a n á k l a d y ř í z e n í .

O d v o l a c í s o u d - o d k a z u j e n a s k u t k o v á z j i š t ě n í s o u d u p r v n í h o s t u p n ě a n a u s t a n o v e n í ě l . I . § 1 1 , § 7 5 a § 7 6 o d s t . 3 z á k o n a ě . 1 9 1 / 1 9 5 0 S b . (d á l e j e n „ s m ě n e ě n ý z á k o n “) - s e z t o t o ŝ n i l s e z á v ě r e m s o u d u p r v n í h o s t u p n ě o n e p l a t n o s t i s m ě n k y , o j e j í m ŝ z a p l a c e n í b y l o r o z h o d n u t o s m ě n e ě n ý m p l a t e b n í m r o z k a z e m (d á l e j e n „ s p o r n á s m ě n k a “) , p r o n e u r ě i t o s t v y m e z e n í p l a t e b n í h o m í s t a . P ř i t o m z d ů r a z n i l , ŝ e ú d a j n a s m ě n c e v y z n a ě e n ý („ K . V a r y “) p o ŝ a d a v e k u r ě i t o s t i n e s p l ň u j e a d o p l n i l , ŝ e „ s m ě n k a j e n e o m e z i t e l n ě p ř e v o d i t e l n ý c e n n ý p a p í r , j e j í o b ě h t e d y z á k o n p ř í m o p ř e d p o k l á d á “ , p ř í c e m ŝ „ v ú v a h u p ř í c h á z í i i n d o s a c e n a z a h r a n i ě n í s u b j e k t , u n ě h o ŝ z n a l o s t p o u ŝ í t ě z k r a t k y a n i n e l z e p ř e d p o k l á d a t “ .

P r o t i r o z s u d k u o d v o l a c í h o s o u d u p o d a l ŝ a l o b c e d o v o l á n í , k t e r é m á z a p ř í p u s t n ě p o d l e u s t a n o v e n í § 2 3 7 o d s t . 1 p í s m . c) z á k o n a ě . 9 9 / 1 9 6 3 S b . , o b ě a n s k ě h o s o u d n í h o ř á d u , n a m í t a j e , ŝ e r o z h o d n u t í s p o ě í v á n a n e s p r á v n ě m p r á v n í m p o s o u z e n í v ě c i , t j . u p l a t ň u j e d o v o l a c í d ů v o d p o d l e u s t a n o v e n í § 2 4 1 a o d s t . 2 p í s m . b) o . s . ř .

Dovolatel má - na rozdíl od soudů nižších stupňů - za to, že platební místo uvedené na směnce „K. Vary, Nerudova 811/17“ je „zcela určitým a srozumitelným místem plnění“. „Zkratka statutárního města Karlovy Vary, ve znění «K. Vary» je zkratkou ustálenou a je již spíše notorií. V tomto znění se užívá jak na dopravních značkách, tak i na důležitých listinách a je proto obecně známá a užívaná. Platební místo kromě zkratky obce obsahuje rovněž údaj o přesném místě plnění, když uvádí ulici a číslo popisné domu.“

Proto požaduje, aby Nejvyšší soud rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. 12. 2012) se podává z bodu 7., článku II., zákona č. 404/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Dovolání proti potvrzujícímu výroku rozsudku odvolacího soudu ve věci samé shledává Nejvyšší soud přípustným podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., když přisuzuje napadenému rozhodnutí zásadní právní význam ve výkladu ustanovení čl. I. § 75 směnečného zákona, jde-li o řešení otázky určitosti platebního místa na směnce.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení čl. I. § 75 směnečného zákona vlastní směnka obsahuje:

1. označení, že jde o směnku, pojaté do vlastního textu listiny a vyjádřené v jazyku, ve kterém je tato listina sepsána;
2. bezpodmínečný slib zaplatit určitou peněžitou sumu;
3. údaj splatnosti;
4. údaj místa, kde má být placeno;
5. jméno toho, komu nebo na jehož řád má být placeno;
6. datum a místo vystavení směnky;
7. podpis výstavce.

Z výše citovaného ustanovení je nepochybné, že nezbytnou náležitostí vlastní směnky je údaj místa, kde má být placeno, když její výstavce se právě v platebním místě zavazuje směnku zaplatit a věřitel má právo jen v tomto platebním místě na dlužníkovi plnění podle směnky požadovat. Platební místo je tak místem, kde má být směnka při splatnosti k placení předložena a případně také pro neplacení protestována. Přitom údaje o místě, kde má být placeno, nesmí být rozporné, a nelze akceptovat ani uvedení místa placení způsobem alternativním. V takových případech by totiž nebylo možno jednoznačně a bez jakýchkoliv pochybností určit, kde (v jakém místě) má výstavce směnky vlastní povinnost plnit a majitel takové směnky právo plnění vyžadovat (k tomu srov. např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2006, sp. zn. [29 Odo 1645/2005](#)).

Současně platí, že k naplnění požadavku určitosti platebního místa postačí, je-li platební místo na směnce vyznačeno alespoň s přesností obce nebo města, a to bez zřetele k tomu, zda případně existuje více takových míst shodného názvu (viz rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2011, sp. zn. [29 Cdo 3922/2008](#), ze dne 25. 2. 2009, sp. zn. [29 Cdo 3964/2007](#) a ze dne 20. 1. 2011, sp. zn. [29 Cdo 3106/2009](#)).

Pro rozhodnutí v projednávané věci je tak stěžejní posouzení, zda vymezení platebního místa způsobem „K. Vary“ požadavkům shora uvedeným vsutku odpovídá.

Jakkoliv platí, že každá obec má svůj název a ke změně názvu obce dává souhlas Ministerstvo vnitra na návrh obce (srov. ustanovení § 27 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích /obecní zřízení/), požadavek, aby na směnce bylo uvedeno místo platební – název obce – bez sebemenší odchylky od takto určeného názvu, z ustanovení čl. I. § 75 směnečného zákona dovodit nelze.

Naopak podstatné je, zda údaj místa, kde má být placeno, je na směnce vyznačen způsobem nevzbuzujícím pochybnosti o tom, kde má výstavce směnky vlastní povinnost plnit a majitel směnky právo plnění vyžadovat; případná odchylka od „úředně zavedeného“ označení (platebního) místa (obce), nemající za následek vznik takových pochybností, není významná (a není důvodem neplatnosti směnky). K tomu, že náležitost údaje platebního místa nesmí být posuzována s přehnanou přesností srov. v literatuře např. Smitek, J., Štěpina, J., Nové směnečné právo, Praha 1941, str. 20 (obecně), jakož i Rouček, F., Jednotný směnečný řád, Praha, 1941, str. 38 (připouštějící vymezení platebního místa způsobem „na K. Vinohradech“).

Při respektování výše formulovaných zásad shledává Nejvyšší soud – na rozdíl od soudů nižších stupňů – údaj platebního místa na sporné směnce („K. Vary“) dostatečně určitým (nevzbuzujícím pochybnosti o tom, že jde o Karlovy Vary) a nezpůsobujícím neplatnost dané směnky; proto rozhodnutí soudů nižších stupňů zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, a odst. 3 o. s. ř.).